

Experiència seleccionada en la modalitat de pòster

DADES DEL CENTRE

Codi del centre	08035994
Nom del centre	Escola Salvador Espriu
Localitat	Sant Feliu de Llobregat

TÍTOL

Un conte coeducatiu: Rosa Caramel

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

L'activitat que presentem va ser pensada per treballar alguns aspectes coeducatius, amb motiu de la celebració del Dia Internacional de les Dones.

Parteix de la lectura de **Rosa Caramel** que fem servir d'eix motivador per la realització d'activitats que afavoreixen el despertar el gust per la lectura i serveixen per detectar, analitzar i valorar com els estereotips sexistes i les diferències de rols per raons de sexe, condicionen les vivències, els aprenentatges i les relacions entre nens i nenes.

L'activitat està organitzada per ser treballada en dos blocs: Un primer bloc en l'àmbit del Gust per la Lectura (programa de la Biblioteca) i un segon bloc, en l'àmbit del treball en valors, a l'aula de 3r B.

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic	2008-2009
Punt de partida	Curriculum: desenvolupament del gust per la lectura en el marc del Projecte. PuntEdu i voluntat d'incorporar la coeducació com a pràctica educativa en el desenvolupament del curriculum.

Objectius

- Estimular la capacitat d'observació.
- Acompanyar l'alumnat en l'aprenentatge del debat i l'expressió d'opinions personals.
- Facilitar espais de reflexió que els ajudin a analitzar els factors que marquen diferències de rol per raó de sexe.
- Facilitar situacions de treball cooperatiu.
- Afavorir l'aprenentatge de continguts conceptuals, de procediments i actitudinals a partir d'experiències personals de la vida quotidiana.
- Organitzar activitats que afavoreixin la dinamització de la Biblioteca.
- Afavorir el gaudi en escoltar contes.
- Estimular la capacitat d'expressar les pròpies idees i opinions.
- Estimular el treball creatiu.
- Treballar a partir de continguts transversals a les matèries, per a l'adquisició del coneixement global.
- Afavorir el desaprenentatge d'actituds basades en els estereotips sexistes.

Desenvolupament de l'experiència

L'activitat s'inicia amb el lliurament d'una carta de l'elefanta protagonista del conte, que convida a tots els grups classe de l'escola a visitar la biblioteca del centre per escoltar i llegir la seva història.

El pas següent és una sessió de treball a la biblioteca que està ambientada amb alguns dels elements del conte, i amb la seva reproducció en un mural perquè pugui ser visualitzat, llegit i analitzat col·lectivament. Es presenta el conte, s'observa la tapa i es fan hipòtesis sobre el títol i el contingut del llibre seguint les propostes d'activitats que adjuntem a l'apartat de documentació complementària.

En acabar, s'estableix un diàleg amb l'alumnat sobre el contingut del llibre i es demana l'opinió a cada nen i nena sobre les diferències de rol segons el sexe, ajudant-los a reflexionar sobre els factors que influeixen en l'aprenentatge i transmissió dels estereotips sexistes i el paper de les persones adultes en aquesta transmissió. Es proposa a nens i nenes que s'intercanviïn roba de color rosa i blau invertint el color que tradicionalment s'adjudiquen i expressin com se senten amb el color canviat. Es proposa a l'alumnat que, del treball que posteriorment es faci a classe, aportin un comentari individual o col·lectiu, per incorporar al mural de la biblioteca.

Activitats sobre el conte Rosa Caramel que a més a més es van fer a la classe de 3B.

TAPA: Treball en gran grup

- 1.- Què es veu a la tapa?
- 2.- Qui és?
- 3.- Què creieu que passarà al conte després de veure la tapa?
- 4.- Com es diuen les autores? I l'editorial?

COLORS: EL ROSA I EL BLAU . Treball per grups.

- 1.- Quines coses del vostre entorn són d'aquests colors?
- 2.- Què pintaríeu de rosa?
- 3.- Què pintaríeu de blau?

- 4.- Per què?
- 5.- Barregeu rosa amb blau per veure quin color surt.
- 6.- Què pintaríeu d'aquest color?
- 7.- Als nadons nens els vesteixen de blau i als nadons nenes, de rosa. Què n'opines d'això?

LECTURA DEL CONTE: Treball individual

Llegeix el conte. Pensa i respon:

- 1.- Com és Margarida al principi de la història?
- 2.- Diries que Margarida era diferent a la resta de les elefantes? Per què?
- 3.- Per què creus que Margarida va decidir anar-se'n del jardí tancat?
- 4.- Creus que la seva decisió va ser una decisió valenta? Per què?
- 5.- Per què al principi les altres elefantes la miraven amb desaprovació i després amb enveja?
- 6.- Els elefants juguen lliurement i les elefantes en el jardí tancat miren com s'ho passen de bé. Et sembla just? Per què?
- 7.- Què n'opines d'aquesta situació?
- 8.- Tu has viscut o coneixes alguna situació semblant? Si és que sí, explica-la.

ELS JOCS . Treball per grups.

- 1.- Feu un llistat dels vostres favorits.
- 2.- Creieu que són de nena o de nen? Per què?
- 3.- Realment hi ha jocs de nenes i jocs de nens? Després de debatre en el grup, prepareu la conclusió per explicar-la a la resta de la classe.

LES FEINES DE CASA. Treball en gran grup

- 1.- A casa, tothom fa totes les feines?
- 2.- Les nenes ajuden?
- 3.- Els nens ajuden?
- 4.- Què s'hauria de fer?
- 5.- Recollir les dades de les famílies de tota la classe per fer una gràfica.

CONCLUSIÓ. Treball individual.

- 1.- Explica què t'ha semblat el conte
- 2.- Busca informació sobre la manera de viure que tenen els elefants:
Qui dirigeix la manada?
Com es relacionen?
Qui ensenya a les elefantes petites?
Hi ha alguna cosa en comú amb les persones?
...

Treball competencial
*(metodologia/tipologia
d'activitats/organització
social)*
Veure annex a

Integració de coneixements

- S'ha treballat de forma conjunta amb els continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals.
- S'ha acordat seleccionar i seqüenciar continguts comuns de diferents àrees (llengua catalana, coneixement del medi natural, social i cultural i educació artística visual i plàstica).

d'ús

- És un projecte transversal a nivell de centre (celebració del Dia Internacional de les Dones).
- S'han utilitzat varietat de recursos.

Funcionalitat dels aprenentatges

- Els continguts que s'han treballat a l'aula estan relacionats amb fets reals i amb problemes quotidians.
- Es dóna importància a aspectes procedimentals basats en l'experimentació, el treball de camp o la manipulació.
- Els coneixements es tradueixen en actituds i accions quotidianes, tant individualment com col·lectivament.
- Connecten amb els interessos de l'alumnat.

Autonomia personal

- Es facilita que l'alumnat treballi de forma autònoma i amb responsabilitat.
- Es presenten tasques en diferents graus de complexitat.
- Es respecten els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.
- S'ajuda l'alumnat a reflexionar sobre el que fa, ho raoni i ho comuniqui.
- Es pretén que l'alumnat, en algun moment, prengui decisions sobre què i com aprendre.
- Es promou que l'alumnat desenvolupi habilitats d'esforç, treball, estudi.
- Es permet que l'alumnat doni respostes obertes, plantejant dubtes per anar reelaborant el coneixement, i sigui conscient que està aprenent.
- Es pretén que l'alumnat treballi en situacions en què es pugui aplicar amb eficàcia allò que s'aprèn, que transfereixi els seus aprenentatges a l'anàlisi i la resolució de noves situacions, posant en pràctica els valors i les normes de convivència.
- Es fa que l'alumnat complementi el treball individual i el treball cooperatiu, facilitant que els companys i companyes s'ajudin entre si i es gestioni el treball en grup de forma cooperativa.
- Es promouen estratègies per a l'avaluació dels aprenentatges que tinguin en compte la gestió de l'error a través de l'autoregulació.

Temporització 4 sessions d'una hora cadascuna.

**Recursos humans i
materials**

- Tutors/es de cada grup classe i mestra encarregada de la biblioteca.
- Llibre: Rosa Caramel. Autora: Adela Turín; il·lustradora: Nelia Bosnia. Editorial Lumen, 1976.
- Mural amb els dibuixos del conte i les opinions dels nens i nenes.
- Material variat d'ambientació com un elefant gris de peluix i roba de bebè color rosa.
- Fitxes de treball per organitzar les dades i elaborar gràfiques de barres.
- Material plàstic per experimentar com s'aconsegueix el lila.
- Fer treballs d'expressió plàstica a partir del conte.

Valoració i conclusions	Es valora la participació i el respecte a la resta de companys i companyes. L'experiència ha estat valorada molt positivament pel que fa a la incorporació de nous elements de reflexió com són: per què la majoria de nenes prefereixen el rosa i els nens el consideren "de nena" i com se senten unes i altres quan s'intercanvien els colors; perquè quan un nen va de rosa la majoria li diu que és "mariquita"; perquè és millor jugar lliurement que estar condicionada per l'aspecte; perquè algunes mares i pares diuen que les nenes han de ser guapes i tranquil·les i s'estimen els nens moguts; perquè no hi ha repartiment just de les tasques de la llar entre tots els membres de la família; perquè es diu que unes joguines són de nen i altres de nena...
Documentació complementària	Fotografies del moment de l'activitat a la biblioteca. Recull de dades i elaboració de les gràfiques sobre "Qui fa les tasques de la llar?" Fotografia murals de les gràfiques.
Aspectes innovadors	• Bàsicament el contingut del conte i les activitats sobre el mateix.. • Incorporació de la coeducació com a pràctica educativa per treballar l'educació en valors i afavorir les relacions igualitàries entre nenes i nens, tot respectant les diferències.
Eficiència	Molt alta en la participació de nens i nenes i el descobriment dels comportaments sexistes generalitzats.
Criteris d'avaluació	• Capacitat d'observació. • Adquisició d'hàbits en les relacions interpersonals (demanar la paraula, respectar els torns...). • Capacitat per expressar les seves opinions personals. • Comprensió dels missatges que dona el conte i resum de les idees claus. • Anàlisi d'alguns aspectes senzills que es troben al llarg del conte i treure'n conclusions. • Identificació de la discriminació per raó de sexe que es desprèn del conte i de situacions quotidianes reconegudes per l'alumnat. • Propostes individuals per resoldre aquestes discriminacions. • Utilització de recursos i informació que permetin l'alumnat aprendre i gaudir. • Utilització de mètodes procedimentals que ajudin a comprendre dades obtingudes en la recerca d'informació i anàlisi de situacions. • Capacitat creativa en expressar plàsticament allò que ha descobert al llarg de tot el treball.
Millores	L'experiència ha estat valorada molt positivament pel que fa a la incorporació de nous elements de reflexió com són: perquè la majoria de nenes prefereixen el rosa i els nens el consideren "de nena" i com se senten unes i altres quan s'intercanvien els colors; perquè quan un nen va de rosa la majoria li diu que és "mariquita"; perquè és millor jugar lliurement que estar condicionada per l'aspecte; perquè algunes mares i pares diuen que les nenes han de ser boniques i tranquil·les i s'estimen els nens moguts; perquè no hi ha repartiment just de les tasques de la llar entre tots els membres de la família; perquè es diu que unes joguines són de nen i altres de nena...

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Màxima Rubio i Montserrat Mas

**Professorat
implicat** Professorat del centre.

CONTACTE

Nom i cognoms Isabel Fondevila Aguilar

Telèfon 936 663 852

Unitat Escola Salvador Espriu (Sant Feliu de Llobregat)

